

LIMBA ȘI
LITERATURA
ROMÂNĂ

pentru Evaluarea Națională

CLASA A IV-A

20 de teste +
baremele de corectare



➔ **Citește cu atenție textul.**

Balada căpșunilor fără culoare

Zully Mustafa

Când ieșiră însă din câmpul cu maci, cerul începu să-și schimbe culoarea. Se apropia înserarea. Lumina **se filtra** în depărtare, aruncând ultimele sale **pâlpâiri**. Cele două căpșuni simțiră o oboseală plăcută. Se opriră sub un copac, altfel decât cei văzuți până acum de ele.

- Să nu adormiți! le spuse acesta. În curând apar stelele.
- Da?! se luminează chipul alb al Căpșunicăi. Abia aștept...
- Ce aștepti? întrebă fratele ei.
- Să văd stelele!
- Unde sunt?
- Ridică-ți privirea, Căpșunica, îi spuse Copacul.
- Mulțumesc!
- Cu cine vorbești acolo, Căpșunica? o întrebă Căpșunici.
- Cu Copacul. Nu-l auzi?
- Nu! Vorbește și cu mine, Copacule, se rugă prichindelul.

— S-a dus vestea despre voi, îi îndeplini Copacul rugămintea. Macii le-au povestit fluturilor despre curajul și dorințele voastre, iar fluturii albinelor, de la albine a aflat mai departe toată Pădurea de Foioase. Acum vrem cu toții să vă ajutăm.

- Ce bine! zise Căpșunici. De-acum o să ne fie mai ușor.
- Ssst! Priviți acum!

Și după atâtea minunății descoperite într-o singură zi, apariția stelelor pe un cer senin, **străjuite de felia aceea galbenă** – „e Luna“, le spuse Copacul – le depăși toate așteptările.

Pironită locului de îndeplinirea propriului ei vis, Căpșunica rămase mută de admirație. Câtă dreptate avusese licuriciul! Privirea ei se pierdu în înaltul cerului și inimioara i se umplu de o fericire fără margini.

- De ce plângi, surioară? o întrebă îngrijorat Căpșunici.
- Plâng de fericire, dragul meu. Sunt lacrimi de recunoștință.

Într-adevăr, două bobițe calde, sărate, se rostogoliră pe obrajii palizi ai Căpșunicăi. Pusese în ele toată emoția și bucuria de a exista sub un cer liber, puzderie de stele visate demult.

Căpșunici se strânse lângă ea. Alte două lacrimi umeziră frunzulițele din creștetele lor veștejite, atât de aproape unul de altul.

Să fie din cauza lacrimilor, să fie din cauza unui vis împlinit, dar dintr-odată simțiră cum frunzulițele lor prind viață. Deveniră tot atât de verzi și sănătoase ca și cele ale Copacului. Cele două căpșuni, după o zi de căutări, la capătul acesteia, își creaseră, iată, propria răcoare.

Și adormiră așa, într-un târziu, un alt fel de somn decât cel din Pădurea din Munții Stâncoși.

Zâmbeau în visele lor și nimeni nu-i mai **înghiontea** acum, cu gândul să le șteargă de pe chip frumusețea clipelor trăite.





Vocabular

a se filtra: (despre lumină) a pătrunde strecurându-se (printr-un corp transparent, printr-o deschizătură etc.)

pâlpâire, pâlpâiri: mișcarea tremurată a focului, a flăcărilor, a luminii; pâlpâit; (aici) licărire slabă

a străjuți: a păzi, a apăra; a sta de strajă, a veghea; a mărgini, a delimita ceva

pironit, -ă, pironiți, -te: bătut, înțepenit, fixat în piroane (cuie din oțel lung și gros); imobil, nemișcat, încremenit; (despre ochi, privire etc.) fixat, concentrat asupra cuiva sau a ceva; ațintit

înghionți, înghiontesc: a (se) lovi cu cotul sau cu pumnul, a îmbrânci; a atinge, dând ghiont; a lovi ușor (pentru a semnaliza ceva); a îmboldi

1 Când a început cerul să-și schimbe culoarea?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. Când ieșiră din câmpul cu maci, fiindcă se apropia răsăritul, cerul începu să-și schimbe culoarea.
- B. Când ieșiră din câmpul cu maci, fiindcă se apropia înserarea, cerul începu să-și schimbe culoarea.
- C. Când ieșiră din câmpul cu albăstrele, cerul începu să-și schimbe culoarea.
- D. Când intrară prin câmpul cu maci, fiindcă se apropia înserarea, cerul începu să-și schimbe culoarea.

2 Ce au simțit cele două căpșuni când s-au oprit sub un copac?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. Cele două căpșuni au simțit o oboseală plăcută când s-au oprit sub un copac.
- B. Cele două căpșuni au simțit o oboseală îngrozitoare când s-au oprit sub un copac.
- C. Cele două căpșuni au simțit că sunt singure când s-au oprit sub un copac.
- D. Cele două căpșuni au simțit că le așteaptă o noapte rece când s-au oprit sub un copac.

3 Personajele care apar în text sunt...

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. ... Căpșunica și Căpșunici.
- B. ... Copacul și Căpșunica.
- C. ... Copacul, Căpșunica și Căpșunici.
- D. ... Copacul, Luna, Căpșunica și Căpșunici.

4 De la cine a aflat toată Pădurea de Foioase despre curajul și dorințele celor două căpșuni?

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- A. De la maci a aflat toată Pădurea de Foioase despre curajul și dorințele celor două căpșuni.
- B. De la fluturi a aflat toată Pădurea de Foioase despre curajul și dorințele celor două căpșuni.
- C. De la maci și de la stele a aflat toată Pădurea de Foioase despre curajul și dorințele celor două căpșuni.
- D. De la albine a aflat toată Pădurea de Foioase despre curajul și dorințele celor două căpșuni.

5 De ce plângea Căpșunica?

Scrie răspunsul tău pe spațiul de mai jos.

6 Notează din text câte două replici rostite de personajele de mai jos, la sfârșitul cărora s-au folosit semnul exclamării și semnul întrebării (pentru Căpșunica și Căpșunici), respectiv semnul exclamării și punct (pentru Copac).

Căpșunica	Copacul	Căpșunici
—	—	—
—	—	—

7 Cum și-au creat propria răcoare cele două căpșuni?

Scrie răspunsul tău pe spațiul de mai jos.

8 Numerotează ideile de mai jos în ordinea în care s-au petrecut evenimentele. Fiecare idee a fost exprimată sub formă de titlu. **Numărul 1 a fost deja completat.**

Frumusețea clipelor trăite

Visul împlinit

1. Întâlnirea cu Copacul

Propria răcoare

Pădurea de Foioase

9 Titlul textului este *Balada căpșunilor fără culoare*.

Scrie două motive care să indice de ce crezi tu că autoarea a ales acest titlu.

A. _____

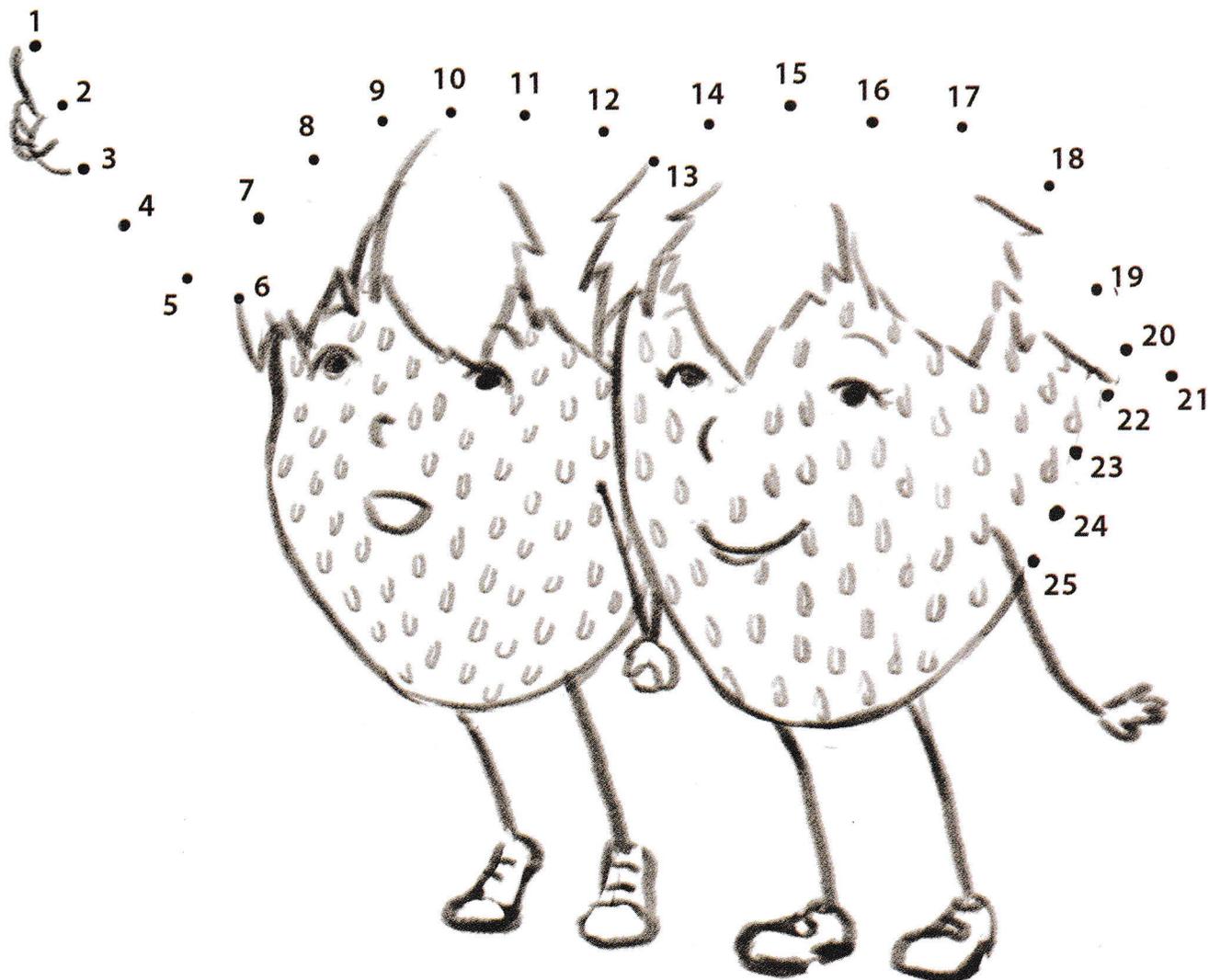
B. _____

10 Citește alineatul colorat în text și formulează trei întrebări referitoare la conținutul său.

- A. _____
 B. _____
 C. _____

11 Întâlnirea cu Copacul a fost importantă pentru cele două căpșuni. Explică de ce.

12 Scrie pe conturul dat, pornind de la numărul 1 la numărul 25, o propoziție/un enunț în care să prezinți despre ce este vorba în textul citit.



13 Notează un mod (o faptă) prin care afli că personajele principale sunt cele două căpșuni. Demonstrează cu un enunț din text.

14 Alege personajul care îți place mai mult dintre cele prezentate în text și completează piramida de mai jos, după cerințele date:

- | | |
|--|---|
| 1. numele personajului principal ales; | 5. cinci cuvinte care descriu primul eveniment; |
| 2. două cuvinte care descriu personajul; | 6. șase cuvinte care descriu al doilea eveniment; |
| 3. trei cuvinte care descriu cadrul/ locul acțiunii; | 7. șapte cuvinte care prezintă finalul acțiunii. |
| 4. patru cuvinte care expun problema/situația; | |

A green pyramid divided into seven horizontal sections, numbered 1 to 7 from top to bottom. The sections are intended for students to write their answers to the questions listed above.



15 Imaginează-ți ce visa fiecare dintre cele două căpșuni. Alcătuieste, pornind de la acest fapt, schițele unor povestiri, completând tabelul dat:

Cine? (personaje principale și secundare)	Căpșunica	Căpșunici
Când?		
Unde?		
Ce s-a întâmplat? (și detalii)		
Finalul		

Elena Cristina Petrescu

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

pentru Evaluarea Națională



Clasa a IV-a

BAREME

Se marchează cu „X“ caseta din dreptul fiecărei situații. Pentru fiecare item se utilizează semnul doar o singură dată.

Înțelegerea lecturii

Extragerea informațiilor explicit formulate

			Evaluarea învățătorului/ Autoevaluarea
1.	Răspuns corect	B. Când ieșiră din câmpul cu maci, fiindcă se apropia înserarea, cerul începu să-și schimbe culoarea.	
	Răspuns incorect	orice alt răspuns (inclusiv tăieturi/ștersături, fie că sunt lizibile sau nu, semne care nu au legătură cu sarcina, necitețe)	
	Lipsa răspunsului	spațiu gol/blank	

Extragerea informațiilor explicit formulate

			Evaluarea învățătorului/ Autoevaluarea
2.	Răspuns corect	A. Cele două căpșuni au simțit o oboseală plăcută când s-au oprit sub un copac.	
	Răspuns incorect	orice alt răspuns (inclusiv tăieturi/ștersături, fie că sunt lizibile sau nu, semne care nu au legătură cu sarcina, necitețe)	
	Lipsa răspunsului	spațiu gol/blank	

Extragerea informațiilor explicit formulate

			Evaluarea învățătorului/ Autoevaluarea
3.	Răspuns corect	C. Personajele care apar în text sunt Copacul, Căpșunica și Căpșunici.	
	Răspuns incorect	orice alt răspuns (inclusiv tăieturi/ștersături, fie că sunt lizibile sau nu, semne care nu au legătură cu sarcina, necitețe)	
	Lipsa răspunsului	spațiu gol/blank	

Extragerea informațiilor explicit formulate

			Evaluarea învățătorului/ Autoevaluarea
4.	Răspuns corect	D. De la albine a aflat toată Pădurea de Foioase despre curajul și dorințele celor două căpșuni.	
	Răspuns incorect	orice alt răspuns (inclusiv tăieturi/ștersături, fie că sunt lizibile sau nu, semne care nu au legătură cu sarcina, necitețe)	
	Lipsa răspunsului	spațiu gol/blank	

Interpretarea și integrarea ideilor și informațiilor

			Evaluarea învățătorului/ Autoevaluarea
5.	Răspuns corect	orice Răspuns valid Exemplu: <i>Căpșunica plângea de fericire deoarece i se împlinise visul/ deoarece era încântată de apariția stelelor și a Lunii pe cerul senin.</i>	
	Răspuns incorect	orice alt răspuns (inclusiv tăieturi/ștersături, fie că sunt lizibile sau nu, semne care nu au legătură cu sarcina, necitețe)	
	Lipsa răspunsului	spațiu gol/blank	

				Evaluarea învățătorului/ Autoevaluarea
6.	Răspuns corect	Căpșunica – Să văd stelele!/ – Mulțumesc!	Copacul – Să nu adormiți!/ – Ssst!/ Priviți acum!	Căpșunici – Nu!/ – Ce bine!
	Răspuns corect	– Nu-l auzi?	– În curând apar stelele./ – Macii le-au povestit fluturilor despre curajul și dorințele voastre, iar fluturii albinelor, de la albine a aflat mai departe toată Pădurea de Foioase./ – Acum vrem cu toții să vă ajutăm.	– Ce aștepți?/ – Unde sunt?/ – Cu cine vorbești acolo, Căpșunica?/ – De ce plângi, surioară?
	Răspuns incorect	orice alt răspuns (inclusiv tăieturi/ștersături, fie că sunt lizibile sau nu, semne care nu au legătură cu sarcina, necitețe)		
	Lipsa răspunsului	spațiu gol/blank		

Interpretarea și integrarea ideilor și informațiilor

		Evaluarea învățătorului/ Autoevaluarea
7.	Răspuns corect	orice răspuns valid Exemplu: <i>Căpșunica și Căpșunici au început să plângă, iar lacrimile lor, pline de emoție și bucurie, au umezit frunzulițele vestejite din creștetul lor. Acestea au devenit verzi și sănătoase și astfel cele două căpșuni aveau acum propria răcoare.</i>
	Răspuns parțial corect	orice răspuns care conține informații parțiale
	Răspuns incorect	orice alt răspuns (inclusiv tăieturi/ștersături, fie că sunt lizibile sau nu, semne care nu au legătură cu sarcina, necitețe)
	Lipsa răspunsului	spațiu gol/blank

Interpretarea și integrarea ideilor și informațiilor

		Evaluarea învățătorului/ Autoevaluarea
8.	Răspuns corect	Numerotează corect ideile, în ordinea în care s-au întâmplat evenimentele. 1. Întâlnirea cu Copacul 2. Pădurea de Foioase 3. Visul împlinit 4. Propria răcoare 5. Frumusețea clipelor trăite
	Răspuns parțial corect	Numerotează corect 2-3 idei din cele patru nenumerotate, în ordinea în care s-au întâmplat evenimentele.
	Răspuns incorect	orice alt răspuns (inclusiv tăieturi/ștersături, fie că sunt lizibile sau nu, semne care nu au legătură cu sarcina, necitețe)
	Lipsa răspunsului	spațiu gol/blank

Respect pentru oameni și cărți

		Evaluarea învățătorului/ Autoevaluarea	
9.	Răspuns corect	Exemple: <i>Căpșunica avea chipul alb./ Obrajii Căpșunicăi erau palizi./ Textul are acest titlu deoarece cele două căpșuni erau obosite, lipsite parcă de viață./ Cele două căpșuni erau încă mici, numele lor fiind alintate: Căpșunica și Căpșunici./ Cele două căpșuni erau încă mici, crude, necoapte și de aceea nu aveau încă culoare./ Personajele principale ale textului sunt Căpșunica și Căpșunici, două căpșuni încă necoapte.</i> oricare alte motive valide și pertinente, dar reieșite din text	
	Răspuns parțial corect	oricare dintre cele două motive, dar formulat corect	
	Răspuns incorect	orice alt răspuns (inclusiv tăieturi/ștersături, fie că sunt lizibile sau nu, semne care nu au legătură cu sarcina, necitețe)	
	Lipsa răspunsului	spațiu gol/blank	

Interpretarea și integrarea ideilor și informațiilor

		Evaluarea învățătorului/ Autoevaluarea	
10.	Răspuns corect	Exemple: <i>Ce au descoperit într-o singură zi?/ Cine au apărut pe cerul senin?/ Ce era felia aceea galbenă?/ Ce le-a depășit toate așteptările?/ Cine le-a spus că felia aceea galbenă era Luna?/ Ce le-a spus copacul?/ De cine erau străjuite stelele?/ Cum era cerul?/ Când au descoperit atâtea minunății?/ Ce făcea Luna pe cerul senin?</i> oricare alte enunțuri interogative, valide și pertinente, dar reieșite din fragmentul marcat	
	Răspuns parțial corect	oricare două enunțuri interogative, pertinente și valide, dar reieșite din fragmentul marcat	
	Răspuns incorect	orice alt răspuns (inclusiv tăieturi/ștersături, fie că sunt lizibile sau nu, semne care nu au legătură cu sarcina, necitețe)	
	Lipsa răspunsului	spațiu gol/blank	

Formularea de concluzii directe

		Evaluarea învățătorului/ Autoevaluarea	
11.	Răspuns corect	Exemplu: <i>Cu ajutorul copacului, cele două căpșuni și-au împlinit visul de a vedea stelele.</i> orice răspuns pertinent și valid	
	Răspuns parțial corect	motivare neconcludentă, necoerentă	
	Răspuns incorect	orice alt răspuns (inclusiv tăieturi/ștersături, fie că sunt lizibile sau nu, semne care nu au legătură cu sarcina, necitețe)	
	Lipsa răspunsului	spațiu gol/blank	

Formularea de concluzii directe

		Evaluarea învățătorului/ Autoevaluarea	
12.	Răspuns corect	Exemplu: <i>După o zi de căutare, frunzulițele celor două căpșuni devin verzi și sănătoase.</i> oricare alt enunț valid și pertinent, dar reieșit din text	
	Răspuns parțial corect	motivare neconcludentă, necoerentă	
	Răspuns incorect	orice alt răspuns (inclusiv tăieturi/ștersături, fie că sunt lizibile sau nu, semne care nu au legătură cu sarcina, necitețe)	
	Lipsa răspunsului	spațiu gol/blank	

Extragerea informațiilor explicit formulate

Respect pentru oameni și cărți		Evaluarea învățătorului/ Autoevaluarea
13.	Răspuns corect	Exemple: <i>Cele două căpșuni simțiră o oboseală plăcută./ – S-a dus vestea despre voi, îi îndeplini Copacul rugămintea./ Cele două căpșuni, după o zi de căutări, la capătul acesteia, își creaseră, iată, propria răcoare./ Zâmbeau în visele lor și nimeni nu-i mai înghiontea acum, cu gândul să le șteargă de pe chip frumusețea clipelor trăite.</i>
		orice altă variantă validă
	Răspuns parțial corect	orice răspuns care conține informații parțiale
	Răspuns incorect	orice alt răspuns (inclusiv tăieturi/ștersături, fie că sunt lizibile sau nu, semne care nu au legătură cu sarcina, necitețe)
	Lipsa răspunsului	spațiu gol/blank

Formularea de concluzii directe

				Evaluarea învățătorului/ Autoevaluarea
14.	1. Căpșunica	Căpșunici	Copacul	
	2. chipul alb/ obrajii palizi/ nerăbdătoare, curajoasă, încântată, fericită, emoționată, bucuroasă, sănătoasă, verde, zâmbitoare, obosită, vestită, recunoscătoare	curajos, curios, încântat, bucuros, sănătos, verde, zâmbitor, obosit, vestit	prietenos, ocrotitor, diferit, înțelegător, atent, verde, sănătos	
	3. sub un copac/ Pădurea de Foioase	sub un copac/ Pădurea de Foioase	Pădurea de Foioase	
	4. Rămase mută de admirație./ împlinirea propriului ei vis	după atâtea minunății descoperite/ Două lacrimi umezică frunzulițele.	S-a dus vestea despre voi.	
	5. Se opriră sub un copac.	Se opriră sub un copac.	Acum vrem să vă ajutăm.	
	6. apariția stelelor pe un cer senin/ Simțiră cum frunzulițele lor prind viață./ Frunzulițele lor deveniră verzi și sănătoase.	apariția stelelor pe un cer senin/ Simțiră cum frunzulițele lor prind viață./ Frunzulițele lor deveniră verzi și sănătoase.	apariția stelelor pe un cer senin	
	7. După o zi, își creaseră propria răcoare.	După o zi, își creaseră propria răcoare.	După o zi, își creaseră propria răcoare.	
		oricare dintre răspunsuri alese, corect elaborate, coerente, pertinente și valide care demonstrează că elevul a desprins aspecte esențiale din textul citit		
Răspuns parțial corect	enunțuri incoerente, nepertinente			
Răspuns incorect	orice alt răspuns (inclusiv tăieturi/ștersături, fie că sunt lizibile sau nu, semne care nu au legătură cu sarcina, necitețe)			
Lipsa răspunsului	spațiu gol/blank			